

**ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ИНСТИТУТЫ**

«БЕКІТЕМІН»

Шерхан Мұртаза атындағы
Халықаралық Тараз

инновациялық институтының
ректоры, Э.Ғ.Д.

М.А. Баяндин

11/ 2022 ж

**ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ
БОЙЫНША ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

СМЖЕ 3-3-6

Тараз 2022 ж.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

АЛҒЫ СӨЗ

1. Әзірленді және снгізілді:

«Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы

2. Әзірлеушілер:

- А.С. Кадырова - Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор;
- Б.К. Жундибаева - «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасының бастығы;
- Ж.А. Шымыр - «Жаратылыстану» факультетінің Ішкі сапаны қамтамасыз етуі жөніндегі комиссияның төрағасы;
- К.С. Бактыбаева - «Жалпы педагогика» кафедрасының аға оқытушысы;

*Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институтының
Ғылыми кеңесінің шешімі, хаттама № 2, 22 11 2022 ж.*

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

МАЗМҰНЫ

№		беті
1.	Негізгі ережелер.....	4
2.	Шеберлік сынып өткізуді ұйымдастыру	4
3.	Шеберлік сынып өткізудің құрылымы мен шарттары	5
4.	Шебердің позициясы	5
5.	Шеберлік сынып қорытындысын шығару.....	6
6.	Шеберлік сынып өткізудің үлгі моделі	6
	Кесте 1. Шеберлік сынып өткізудің үлгі моделі	8
	Кесте 2. Шеберлік сынып технологиялық картасы	9
	Қосымша 1. Шеберлік сынып технологиялық картасы (мысал).....	10
7.	Келісу парағы.....	11
8.	Өзгерістер енгізу парағы.....	12

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

1. НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕР

1.1 Шеберлік сыныптың негізгі міндеттері: кәсіби қарым-қатынас жасау, өзін-өзі жүзеге асыру және оқытушылардың шығармашылық әлеуетінің өсуін ынталандыру үшін жағдай жасау; қатысушылардың кәсіби шеберлігі мен біліктілігін арттыру; озық педагогикалық тәжірибені тарату; оқыту мен тәрбиелеудің жаңа технологияларын енгізу.

1.2 Шеберлік сынып семинардан ерекшеленеді, өйткені шеберлік сынып кезінде жетекші маман жаңа технологияны немесе әдісті іс жүзінде қалай қолдану керектігін айтады және одан да маңыздысын көрсетеді.

1.3 Шеберлік сыныптардың тақырыбы мыналарды қамтиды: өзекті мәселелер мен технологияларға шолу; технологияларды қолданудың әртүрлі аспектілері мен әдістері; технологияларды практикада қолданудың авторлық әдістері және т. б.

1.4 Шеберлік сыныптың міндеттері: оқытушы-шебердің педагогикалық қызметтің іс-қимылдарының, әдістерінің, тәсілдері мен нысандарының реттілігін тікелей және түсініктеме арқылы өз тәжірибесін беруі. Оқытушы-шебердің әдістемелік тәсілдерін және шеберлік сынып бағдарламасында қойылған проблеманы шешу тәсілдерін бірлесіп пысықтау. Шеберлік сынып қатысушыларының өз кәсіби шеберлігінің рефлексиясы. шеберлік сыныптың қатысушыларына өзін-өзі дамыту міндеттерін анықтауда және өзін-өзі тәрбиелеу мен өзін-өзі жетілдірудің жеке бағдарламасын қалыптастыруда көмек көрсету.

1.5 Шеберлік сынып барысында қатысушылар: шеберлік сынып тақырыбы бойынша әзірлемелерді зерделейді; алынған нәтижелерді талқылауға қатысады; сұрақтар қояды; шешу бойынша өз ұсыныстарын айтады.

2. ШЕБЕРЛІК СЫНЫПТЫ ҰЙЫМДАСТЫРУ ЖӘНЕ ӨТКІЗУ

2.1 Шеберлік сынып педагогикалық тәжірибені таратудың жергілікті технологиясы ретінде нақты әдістемелік тәсілді немесе әдісті, оқыту мен тәрбиелеу технологиясын көрсетуі тиіс. Ол қатысушылардың іс-әрекеттерін қойылған педагогикалық мәселені шешуге бағыттайтын тапсырмалардан тұруы керек, бірақ әр тапсырманың ішінде қатысушылар мүлдем еркін: олар зерттеу жолын таңдауы, мақсатқа жету құралдарын таңдауы, жұмыс қарқынын таңдауы керек.

2.2 Шеберлік сынып әрдайым ұсынылған мәселе бойынша әркімнің білімін өзектендіруден басталуы керек, бұл өз идеяларын басқа қатысушылардың білімімен кеңейтуге мүмкіндік береді. Шеберлік сынып технологиясында біз педагогикалық мәселенің шешімін табудың белгілі бір алгоритмін қолдануды ұсынамыз.

2.3 Алгоритм-бұл технологиялық процесті педагогикалық мәселенің мазмұнына байланысты, бірақ жалпы педагогикалық бөлігі бар, қызметтің жалпы әдістерімен анықталатын кейбір қадамдар тізбегі, қызмет блоктары түрінде рәсімдеу.

2.4 Шеберлік сабағын өткізудің алгоритмі келесі компоненттерден тұруы керек: мәселені бөлу - панель - мәселені шешу үшін топтарға біріктіру - материалмен жұмыс - жұмыс нәтижелерін ұсыну - жұмыс нәтижелерін талқылау және түзету.

2.5 Панель, педагогикалық мәселені шешу жолын анықтау бойынша қатысушылардың қызметін өзектендіретін шебер сөзі, материалдармен жұмыс-мұның бәрі жұмыс нәтижелерін ұсынуға дайындалуға мүмкіндік береді. Келесі қадам оларды талқылау, содан кейін әріптестер ұсынған нұсқалармен қойылған педагогикалық мәселенің жеке шешімін түзету болуы керек.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

3. ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ӨТКІЗУДІҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН ШАРТТАРЫ

3.1 Шеберлік сынып өткізудің әмбебап алгоритмі. Оқытушы-шебердің педагогикалық тәжірибесін таныстыру: технологияның негізгі идеялары қысқаша сипатталады; жұмыстағы жетістіктер сипатталады; технологияның тиімділігін көрсететін тыңдаушылар қызметінің тиімділігі дәлелденеді; оқытушы - шебердің жұмысындағы проблемалар мен перспективалар анықталады.

3.2 Оқу сабақтары жүйесін ұсыну: ұсынылған технология режимінде оқу сабақтарының жүйесі сипатталады; шебер тыңдаушыларға көрсететін жұмыстың негізгі әдістері анықталады.

3.3 Имитациялық ойын өткізу: педагог-шебер білім алушылармен тиімді жұмыс істеу тәсілдерін көрсете отырып, тыңдаушылармен оқу сабағын өткізеді; тыңдаушылар бір мезгілде екі рөл атқарады: ашық сабаққа қатысатын білім алушылар мен сарапшылар.

3.4 Модельдеу: педагог-білім алушылар педагог-шебер технологиясы режимінде оқу сабағының өзіндік моделін құру бойынша өзіндік жұмысты орындайды; шебер кеңесші рөлін орындайды, тыңдаушылардың өзіндік жұмысын ұйымдастырады және оны басқарады; шебер тыңдаушылармен бірлесіп оқу сабағының авторлық модельдерін талқылауды жүргізеді.

3.5 Рефлексия: шебер мен тыңдаушылардың бірлескен қызметінің нәтижелері бойынша пікірталас өткізіледі.

4. ШЕБЕРДІҢ ПОЗИЦИЯСЫ

4.1 Шебер қатысушылармен тиімді жұмыс істеу тәсілдерін көрсете отырып, тыңдаушылармен сабақ өткізеді. Шеберлік сынып өткізе отырып, шебер ешқашан білімді жеткізуге тырыспайды. Ол қатысушыларды процеске тартуға, оларды белсенді етуге, оларда тіпті өздері үшін жасырылған нәрсені оятуға, өзін-өзі дамытуға кедергі болатын нәрсені түсінуге және жоюға тырысады.

4.2 Шебердің барлық тапсырмалары мен оның әрекеттері қатысушылардың қиялын байланыстыруға, өздерін жасаушы ретінде көрсету үшін осындай атмосфераны құруға бағытталған. Шебер қарым-қатынаста ашықтық, ізгі ниет, ынтымақтастық атмосферасын жасайды.

4.3 Шеберлік сыныпқа қатысушылардың жұмысын ресми бағалауды болдырмайды, бірақ әлеуметтену, жұмыстарды жарнамалау арқылы оқытушының өзін-өзі бағалауына, өзін-өзі түзетуіне мүмкіндік береді. Әріптестермен қарым-қатынаста шебер өзінің жеке қасиеттерін көрсете отырып, белгілі бір стильді қолдануы керек: коммуникативтілік, жалпы мәдени даму, интеллект, көзқарастар, сенімдер, дүниетаным, мінез, ерік, темперамент және т. б.

4.4 Шеберлік сынып аясында ұсынылған авторлық технологиялар фотографиялық репродуктивтілік қасиетіне ие емес; дегенмен, олардың әрқайсысы идеялық зарядқа ие, көптеген қайталанатын бөлшектерге, әдістерге, оқытушының шеберлік элементтеріне ие.

4.5 Ерекше назар аудару керек: сөйлеу және дауыс (тон, күш, экспрессивтілік, дикция, интонация, сөйлеу техникасы); бет әлпеті, қимыл, эмоцияны басқару, беттегі эмоционалды күйді оқу; пантомимика(өз-өзін дұрыс ұстай білуі қатысушылардың мінез-құлқын бақылау мүмкіндігі); әңгіме тақырыбына назар аудару білуі, иелік ететін мнемотехникамен, аутогендік жаттығулар, қарым-қатынас өнері: педагогикалық назар аудару қабілеті; педагогикалық импровизация: «басында» жоспар бойынша жұмыс істей білу, жеке тәжірибені тарту, жоспарланбаған жағдайларды басқару; психологиялық

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

қырағылық, «данышпандарды» есептей білу және «артта қалғандарды» қолдай білу; коммуникативтік мәдениет, диалог, пікірталас жүргізе білу; уақыт сезімі.

5. ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ҚОРЫТЫНДЫСЫН ШЫҒАРУ

5.1 Өткізілген шеберлік сыныптың тиімділігін бағалау үшін пайдаланылуы мүмкін үлгілік критерийлер:

Презентация. Инновациялық идеяның ауырлығы, оның ұсынылу деңгейі, идеяны ұсыну мәдениеті, педагогикадағы, білім беру әдістемесі мен практикасындағы идеяның танымалдығы.

Эксклюзивтілік. Айқын даралық (идеяны жүзеге асырудың ауқымы мен деңгейі). Инновациялық идеяларды шешудің таңдауы, толықтығы және өзіндік ерекшелігі. **Прогрессивтілік.** Оқытудың мазмұны мен әдістерінің өзектілігі мен ғылыми сипаты, стандарт шеңберінен шығатын және қазіргі білім беру үрдістері мен пәнді оқыту әдістемесіне сәйкес келетін жаңа идеялардың болуы; тәжірибені әдістемелік және ғылыми тұрғыдан жалпылау қабілеті.

Мотивация. Сабақта қызметтің жаңа өнімін жасау бойынша әркімді белсенді шығармашылық қызметке қосу, ынталандыру тәсілдері мен шарттарының болуы.

Оңтайлылық. Сабақта пайдаланылатын қаражаттың жеткіліктілігі, олардың үйлесуі, мақсаты мен нәтижесімен байланысы (аралық және түпкілікті)

Тиімділік. шеберлік сыныптың әрбір қатысушысы үшін алынған нәтижелілік. Дамудың әсері қандай? Бұл қатысушыларға нақты не береді? Өз жұмысының көрсеткіштерін жан-жақты зерттей білу.

Технологиялық. Сабақтың нақты алгоритмі (фазалар, кезеңдер, процедуралар), өзектендірудің, проблемалаудың, іздеу мен ашудың, таңданудың, түсінудің, рефлексияның (интроспекция, өзін-өзі түзету) өзіндік әдістерінің болуы.

Көркемдік. Керемет стиль, педагогикалық харизма, импровизация қабілеті, аудиторияға әсер ету дәрежесі, өз тәжірибесін таратуға және насихаттауға дайын болу дәрежесі.

Жалпы мәдениет. Эрудиция, стандартты емес ойлау, қарым-қатынас стилі, өз тәжірибесін түсіндіру мәдениеті.

5.2 Осы ережелерді енгізу білім беру жүйесі қызметкерлерінің педагогикалық тәжірибесін тарату шеңберінде шеберлік сыныптарын сапалы даярлауды және пәрменді өткізуді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

6. ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ӨТКІЗУДІҢ ҮЛГІ МОДЕЛІ

Шеберлік сынып жұмысының кезеңдері кезең мазмұны қатысушылардың қызметі.

6.1 Дайындық және ұйымдастыру: мақсаттар мен міндеттер қою. Сәлемдесу, шебердің кіріспе сөзі, сабақтың ерекше басталуы. Олар диалогқа енеді, белсенді позицияны көрсетеді, осылайша шеберге сабақты ұйымдастыруға көмектеседі.

6.2 Негізгі бөлім. Шеберлік сыныптың мазмұны, оның негізгі бөлігі: тақырыпты кезең-кезеңімен жүзеге асыруды қамтитын іс-қимыл жоспары. Шеберлік сынып тақырыбын жаңғырту үшін оқытушының әдістемелік ұсыныстары. Шеберлік сынып процесінде қолданылатын әдістерді көрсету, түсініктемелермен өздерінің «ерекшеліктерін» (тәсілдерін) көрсету.

6.3 Қорытынды сөз. Критерийлер бойынша жағдайды талдау: қызметтің жалпы интеллектуалды әдістерін меңгеру; рефлексия қабілетін дамыту; коммуникативтік

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

мәдениетті дамыту. Қатысушылардың пікір алмасуын ұйымдастырады, не болып жатқанына баға береді. Рефлексия-шебер сыныптағы іс-әрекетке қатысты өзін-өзі бағалау мен қызметі бойынша өзіндік талдау.

6.4 Шеберлік сынып жұмыс түрі ретінде оқытушының өзінің кәсіби қызметінің қалыптасқан стиліне байланысты, ол сайып келгенде, шеберлік сабағында осы қызықты ұйымдастырушылық-педагогикалық іс-шараны өткізудің жалпы схемасын құруда бастапқы анықтамалық нүктені белгілейді.

6.5 Педагог-шебердің бастамасы, өз тәжірибесін осы ұйымдастырушылық-педагогикалық нысанда ұсынуға деген қалауы мен ұмтылысы кез-келген шынайы кәсіпқойға шығармашылық рефлексия үшін қажетті материалды алу мүмкіндігімен, тәрбиелік және білім беру кәсіпқойлығының биіктеріне қарай өз қозғалысын одан әрі дәйекті түрде құру, үздіксіз кәсіби өсу және өзін-өзі жетілдіру жолымен белсенді көтерілу мүмкіндігімен ақталады.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

КЕСТЕ 1.

ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ӨТКІЗУДІҢ ҮЛГІ МОДЕЛІ

Шеберлік сынып жұмысының кезеңдері	Кезең мазмұны	Қатысушылардың қызметі
Дайындық-ұйымдастыру:		
Мақсаттар мен міндеттер қою.	Сәлемдесу, шебердің кіріспе сөзі, сабақты ерекше бастауы.	Олар диалогқа енеді, белсенді позицияны көрсетеді, осылайша шеберге сабақты ұйымдастыруға көмектеседі.
Орындалған жұмыстарды жарнамалап ұсыну		
Қорытынды сөз. Критерийлер бойынша жағдайды талдау: - қызметтің жалпы интеллектуалды немесе практикалық тәсілдерін меңгеру; - рефлексия қабілетін дамыту; - коммуникативтік мәдениетті дамыту.	Қатысушылардың пікір алмасуын ұйымдастырады, не болып жатқанына баға береді.	Рефлексия-шеберлік сыныптағы іс-әрекетке қатысты өзін-өзі талдаудың өзін-өзі бағалауын белсендіреді.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

КЕСТЕ 2

ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ КАРТАСЫ

№	Шеберлік сынып кезеңдері	Педагог қызметі	Уақыт	Қатысушылардың қызметі
1.	Кіріспе бөлім	Тақырыпты хабарлау, мақсат пен міндеттерді ашу	4 мин	Оқытушы тындайды
2.	Теориялық бөлім	Техника туралы әңгіме, презентацияны көрсете отырып, оқытушы орындаған жұмыстарды көрсету	15 мин	Қатысушылар жұмыстарды қарастырады, оқиғаны тындайды және шеберлік сыныптың тақырыбына эмоционалды түрде енеді.
3.	Практикалық бөлім	Қауіпсіздік бойынша нұсқаулық. Тапсырманы орындау кезінде бұйымдарды дайындаудың, оқыту, тәрбиелеу, кеңес беру элементтерін орындаудың әдістемелік және технологиялық тәсілдерін көрсету	60 мин	Нұсқау тыңдалады. Оқытушының басшылығымен жұмыс істейді. Оқытушыға сұрақтар қойылады
4.	Түсініктеме бөлігі	Дене шынықтыру минуты Әдістер мен әдістерді көрсету	30 минут	Қатысушылар дене шынықтыру минуттарын орындайды (демалу). оқытушы көрсететін элементтер мен әдістерді мұқият тыңдап, қайталайды.
5.	Шығармашылық процестің шарықтау шегі		6 мин.	Барлық жұмыстар суретке түсіріледі (шеберлік сыныптың кезіндегі іс-шаралар түсіріледі) және шағын көрме жасалады, қатысушылар өз жұмыстарын ұжымдық талқылайды және оқытушыға сұрақтар қояды
6.		Қатысушыларға өнімділікті, психологиялық жағдайды, жұмыстың тиімділігін бағалауды ұсынады.		Тәжірибе алмасады, шеберлік сыныпты талқылайды, өзін-өзі бағалаумен айналысады.

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

ҚОСЫМША 1

ШЕБЕРЛІК СЫНЫП ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ КАРТАСЫ (МЫСАЛ)

Шеберлік сыныптың жоспары
 Шеберлік сыныптың жоспарының құрылымы:
 Тақырып.
 Шеберлік сыныптың мақсаты мен міндеттері.
 Күтілетін нәтижелер.
 Әдістер мен тәсілдері.
 Дидактикалық материалдар.
 Шеберлік сыныптың барысы.
 Әдебиеттер тізімі.

Шеберлік сыныптың жоспары-конспект (нысан)

Тақырып: _____
 Педагог-шебер: _____
 Өткізу күні: _____
 Өткізу уақыты мен ұзақтығы: _____
 Өткізу орны: _____
 Шеберлік сыныптың мақсаты: _____
 Міндеттері: _____
 Жабдықтар: _____
 Үлестірме материал: _____
 Шеберлік сыныптың құрылымы: _____
 Кіріспе бөлім
 Негізгі бөлігі
 Қорытынды бөлім

	Шерхан Мұртаза атындағы Халықаралық Тараз инновациялық институты	ҚЕ 3-3-6-2023
	Шеберлік-сынып ұйымдастыру және өткізу бойынша әдістемелік ұсынымдар «Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасы	СМЖ «Сапаны бақылау және басқару» ҮК НҮ 5-2023

7. КЕЛІСУ ПАРАҒЫ

Лауазым	Т.А.Ә.	Қолы	Күні
Өзірленді:			
Академиялық жұмыстар жөніндегі проректор	А.С. Кадырова		<u>18 11.2022</u> ж.
«Сапа, аккредиттеу және рейтинг» басқармасының бастығы	Б.К. Жундибаева		<u>18 11.2022</u> ж.
«Жаратылыстану» факультетінің Ішкі сапаны қамтамасыз етуі жөніндегі комиссияның төрағасы	Ж.А. Шымыр		<u>18 11.2022</u> ж.
«Жалпы педагогика» кафедрасының аға оқытушысы	К.С. Бактыбаева		<u>18 11.2022</u> ж.

